

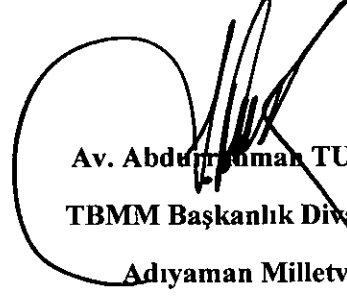

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 24 Şubat 2022
Sayı : 2123

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

65 Yaşını Doldurmuş, Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması
Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ve talep ederim.20.01.2021

Av. Abdurrahman TUTDERE
TBMM Başkanlık Divanı Üyesi
Adıyaman Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	24 Şubat 2022	Esas No: 2/4217

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
2 4 Şubat 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2 4 Şubat 2022
No. 922.727
EBYS'e AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. Maddesinde de belirtildiği şekilde demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir. Anayasa Mahkemesi ise 26 Ekim-1988 tarih ve K.1988/33 sayılı kararında da sosyal devleti şöyle tanımlamıştır: "Sosyal hukuk devleti, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü devlet demektir. Çağdaş devlet anlayışı, sosyal hukuk devletinin, tüm kurumlarıyla Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun biçimde kurulmasını gerekli kılar. Hukuk devletinin amaç edindiği kişinin korunması, toplumda sosyal güvenliğin ve sosyal adaletin sağlanması yoluyla gerçekleştirilebilir. Anayasa'nın Cumhuriyetin nitelikleri arasında yer verdiği sosyal hukuk devletinin dayanaklarından birini oluşturan sosyal güvenlik kavramının içerdiği temel esas ve ilkeler uyarınca toplumda yoksul ve muhtaç insanlara devletçe yardım edilerek onlara insan onuruna yaraşır asgarî yaşam düzeyi sağlanması, böylece sosyal adaletin ve sosyal devlet ilkelerinin gerçekleşmesine elverişli ortamın yaratılması gerekir." Bu çerçevede sosyal devlet, herkese insan onuruna yaraşır asgarî bir hayat seviyesi sağlamayı amaçlayan bir devlet anlayışı olarak tanımlanabilir.

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün geliştirdiği ölçütlere dayanan yaygın bir kabule göre engelliler, dünya nüfusunun yaklaşık %10-12'sini oluşturmaktadır. Gelişmiş ülkelerde %10 olan bu oran gelişmekte olan ülkelerde %12 dolayındadır. Türkiye'de ise engelli bireylerle ilgili bilgiye verilere ulaşmak neredeyse imkânsız. Türkiye'de engellilere ilişkin verilerin en günceli 2011 yılına ait. TÜİK'in verilerine göre Türkiye'de yaklaşık 5 milyon engelli bulunmakta. Bu rakam Türkiye nüfusunun yüzde 6,6'sına denk gelmektedir. Türkiye'deki engellilerin 42,8'i erkek, yüzde 57,2 'si kadınlardan oluşmaktadır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde kamu kurum ve kuruluşlarındaki Engelli Sağlık Kurulu Raporlarını esas alan Ulusal Engelli Veri Sistemi'nde engelli birey sayısı 1.559.222. (Ancak resmi olmayan rakamlara göre %13 düzeyinde, 9 milyon olduğu söyleniyor.) Bunların %27'sinin 0-21 yaş, %36'sının 22-49 yaş, %37'sinin ise 50-64 yaş arasında olduğu ifade ediliyor.

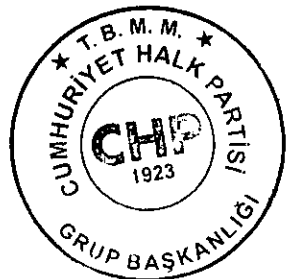
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetler Genel Müdürlüğü Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni Ağustos 2021 verilerine göre ise maaş alan bakıma muhtaç engelli yani %70 ve üzeri engelli sayısı 277.553'tür. %40 ile %69 engellilik oranına sahip engelli kişi sayısı ise 346.752'dir.

TÜİK'in en son 2011 yılında yayınladığı verilere göre ülkemizde engelli sayısı milyonlarla ifade edilirken Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda engelli aylığı alan kişi sayısının az olmasının sebebi engelli aylığı bağlanmasında dikkate alınan muhtaçlık kriterleridir. Engelli aylığının bağlanabilmesinde hane içinde kişi başına düşen gelir miktarının esas alınması birçok engelli

yurttaşlarımızın sosyal yardımlardan yararlanamaması anlamına gelmektedir. Ayrıca hane içinde kiři başına dűřen gelirin artması engelli aylığının kesilmesine neden olmaktadır.

Teklifle, engelli aylıęının baęlanması hane içinde kiři bařına dűřen gelir yerine kiřinin kendi gelirinin esas alınması, aylıęın hesaplanmasında esas alınan gűsterge rakamların artırılması ve 16 yařından bűyűk olanlar için aranan asgari űcretin 1/3'űnden daha az gelire sahip olanlar řartı asgari űcretin 2/3'űnden daha az olarak deęiřtirilerek engelli yurttařlarımızın hak gaspına uęramaması ve yařanan maęduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Genel gerekçede detaylıca belirtildiği şekilde maddeyle, muhtaç ve aylık bağlanması gereken yurttaşların günümüz ekonomik şartlarına göre belirlenebilmesi sağlanacaktır.

MADDE 2- Aylığının bağlanmasında hane içinde kişi başına düşen gelir yerine kişinin kendi gelirinin esas alınması sağlanacaktır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA
AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 01.07.1976 tarih ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş, Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 inci maddesinin 2 inci fıkrasında yer alan "hane içinde kişi başına düşen" ibaresi kanun metninden çıkarılmış ve "asgari ücretin aylık net tutarının 1/3 ünden daha az olan" ifadesi "asgari ücretin aylık net tutarının 2/3 ünden daha az olan" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 01.07.1976 tarih ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş, Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan "hane içinde kişi başına düşen" ibaresi kanun metninden çıkarılmış ve "asgari ücretin aylık net tutarının 1/3 ünden daha fazla olanlar" ifadesi "asgari ücretin aylık net tutarının 2/3'ünden daha fazla olanlar" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

